

Sygn. akt IV KK 113/18

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznania w Izbie Karnej w dniu 11 kwietnia 2018r.,
sprawy **L.L.**
skazanego z art. 286 § 1 k.k. i innych
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w R.
z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt II AKa [...]/17
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 24 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...]/15

p o s t a n o w i ł

- 1/ oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2/ zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. A.S. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł, w tym 23 % VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji,**
- 3/ obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...]/15, uznał R.L. za winnego 42 przestępstw, popełnionych od 28 kwietnia 2010 r. do 7 kwietnia 2014 r., to jest 28 czynów wypełniających dyspozycję art. 286 § 1 k.k., w tym pięciokrotnie w stosunku do mienia znacznej wartości skutkującą kwalifikacją tych czynów w związku z art. 294 § 1 k.k., dziewięć tych czynów miało charakter ciągły powodujący ich kwalifikację w związku z art. 12 k.k., osiem czynów oszustwa związanych było z fałszerstwem dokumentów z art. 270 § 1 k.k., a także

dwóch przestępstw wyczerpujących znamiona art. 297 § 1 k.k., czterech przestępstw z art. 300 § 2 k.k., sześć czynów z art. 270 § 1 k.k. przy czym niektóre czyny stanowiły kilka ciągów przestępstw, za które to czyny i ich ciągi Sąd wymierzył kary jednostkowe od 8 miesięcy pozbawienia wolności do roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i kary grzywny, a ponadto uznał oskarżonego za winnego czynu z art. 82 § 1 k.k.s. za który wymierzył grzywnę, i czynu z art. 225 § 2 k.k. wymierzając karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Następnie Sąd na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., 86 § 1 i 2 k.k., 91 § 2 k.k. wymierzył kary łączne: 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby, oraz grzywnę w wysokości 800 stawek dziennych ustalając jedną stawkę na kwotę 30 zł, po czym zaliczył na poczet grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 29 lipca 2014 r. do 3 czerwca 2015 r. (310 dni), uznając za wykonaną grzywnę w wysokości 620 stawek dziennych (pkt XXXV – XXXVII wyroku), na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej trzem podmiotom, w pkt XXXIX na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej czterem podmiotom, obciążył oskarżonego kosztami sądowymi.

Apelację na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej orzeczenia o karze złożył prokurator, który zarzucił rażącą łagodność kar jednostkowych i kar łącznych. Skarżący się wniósł o wymierzenie kar jednostkowych w wysokości, o jakie wnosił przed Sądem I instancji, oraz kary łącznej: 6 lat pozbawienia wolności, 700 stawek dziennych grzywny po 30 zł za stawkę, i zaliczenie tymczasowego aresztowania na karę pozbawienia wolności.

Wyrokiem z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt II AKa [...] /17, Sąd Apelacyjny w R. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w miejsce kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności orzekł 4 lata i 6 miesięcy tej kary, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego w tej sprawie, uchylił pkt XXXVI, XXXVII i XXXIX zaskarżonego wyroku, zaś w pozostałym zakresie utrzymał go w mocy, obciążył oskarżonego opłatami za obie instancje i kosztami postępowania odwoławczego.

Kasację złożył obrońca skazanego, który zarzucił „rażącą obrazę prawa procesowego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj.:

- art. 410 k.p.k. w związku z art. 7 k.p.k. i 4 k.k. poprzez:
- przyjęcie, iż skazany nie wywiązuje się z zawartych porozumień z wierzycielami dotyczących naprawienia szkody wyrządzonych przestępstw, podczas gdy w aktach sprawy brak jest dowodów potwierdzających ten fakt,
- poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów zawartej w art. 7 k.p.k. przejawiającej się na wybiórczym uznaniu okoliczności przemawiających na niekorzyść skazanego, przy pominięciu okoliczności na korzyść skazanego,
- poprzez przyjęcie okoliczności przemawiających na niekorzyść skazanego, w sytuacji kiedy analiza zebranego materiału dowodowego prowadzi do innych wniosków, w szczególności poprzez pomniejszenie okoliczności przemawiających za łagodnym wymiarem kary tj. współpraca z organami ścigania, pozytywna opinia, działalność społeczna, prezentowana postawa podczas procesu, chęć naprawienia szkód wyrządzonych przestępstwem, zaspokojenie szkód również przez egzekucje komornicze, oraz akceptacja wierzycieli co do zawartych porozumień. Nastąpiło, więc bezpodstawne odmówienie ważności zawartych ugód z wierzycielami. Brak w materiale dowodowym informacji na temat niewykonywania zawartych umów.

Pominięto również okoliczności, iż skazany przez okres od 29.07.2014 r. do 03.06.2015 r. był tymczasowo aresztowany w niniejszej sprawie. Dlatego też nie miał realnej możliwości naprawienia szkód wyrządzonych przestępstwem. Dodatkowo po opuszczeniu ZK przez skazanego utrudnionym było uzyskanie dochodów pozwalających na naprawienie szkody, czy też zawieranie jakichkolwiek porozumień. Dlatego sytuacja materialna skazanego pozwalała na podjęcie negocjacji z wierzycielami i podpisanie porozumień dopiero w dacie wystąpienia z pisemnymi prośbami do wierzycieli o podjęcie negocjacji.

W związku powyższym doszło do naruszenia art. 5 § 2 k.p.k., zgodnie z którym wszelkie wątpliwości należy rozstrzygać na korzyść oskarżonego.

W konsekwencji powyższe naruszenia skutkowały naruszeniem art. 53 k.k., 69 k.k. oraz art. 60 k.k. poprzez nieuwzględnienie wszystkich dyrektyw wymiaru kary określonych w powoływanych przepisach, w tym przesłanek warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, co spowodowało zmianą orzeczenia Sądu I instancji poprzez wymierzenie skazanemu kary pozbawienia wolności w wyższym wymiarze 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.”

Skarżący się wniósł o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, co uzasadniało oddalenie jej na posiedzeniu (art. 535 § 3 k.p.k.). Przede wszystkim, bezpodstawny jest zarzut, że Sąd odwoławczy naruszył dyspozycję art. 410 k.p.k. Sąd ten miał w polu widzenia wszystkie okoliczności potraktowane przez Sąd Okręgowy jako łagodzące (zob. s. 50 uzasadnienia). Słusznie jednak Sąd Apelacyjny uznał, że część z tych okoliczności została zdecydowanie przeceniona, a część - niewłaściwie zinterpretowana. To Sąd I instancji, tak postępując, dopuścił się rażącego naruszenia art. 7 k.p.k., co trafnie zostało wytknięte w motywach zaskarżonego wyroku (s. 51 – 53). Należy podzielić te uwagi Sądu odwoławczego, w których wykazał pozorność większości okoliczności potraktowanych jako łagodzące. Za szczególnie rażące należy uznać przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że oskarżony nie jest osobą zdemoralizowaną, chociaż przez 4 lata dopuścił się ponad 40 przestępstw, dotkliwie krzywdząc wiele osób, czy eksponowanie działalności społecznej polegającej na udzielaniu wsparcia finansowego różnym podmiotom w sytuacji, gdy inne doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwotę ponad 3.500.000 zł. Właściwą miarę Sąd odwoławczy przyłożył również do znaczenia „współpracy” oskarżonego z organami ścigania co do przestępstw popełnionych przez inne osoby i co do tylko „chęci” naprawienia przez oskarżonego szkód wyrządzonych przestępstwami. Starania oskarżonego pozostały na tym etapie, nie licząc naprawienia szkody wyrządzonej czynem z pkt 42, co tak podkreśla się w kasacji, pomijając jednak, że chodzi zaledwie o kwotę 1.366,20 zł. Jeżeli idzie o pokrzywdzonych pozostałymi przestępstwami, to działania oskarżonego ograniczały się do zawarcia z nimi porozumień co do spłat należności. Zaś nawiązując do zarzutu, że w aktach sprawy brak dowodów niewywiązywania się przez oskarżonego z obowiązków wynikających z tych porozumień, stwierdzić trzeba, że to powinnością oskarżonego lub jego obrońcy było wykazanie, iż szkody są naprawione.

Lektura kasacji w konfrontacji z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku prowadzi do ogólnych wniosków, po pierwsze, że zarzuty naruszenia art. 410 k.p.k., 7 k.p.k., 4 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. są oczywiście chybione, i po drugie, pod zarzutami tymi kryje się niedopuszczalny w postępowaniu kasacyjnym zarzut rażącej niewspółmierności kary, o czym świadczy wskazanie jako naruszonych również art. 53 k.k., 69 k.k. i 60 k.k. Zaś końcowy wniosek jest następujący: kasacja stanowi polemikę z oceną Sądu odwoławczego, która – w przeciwieństwie do oceny dokonanej przez Sąd I instancji – uwzględniła wszystkie okoliczności i całkowicie odpowiada wymogom określonym w art. 7 k.p.k. To Sąd Okręgowy nie dochował ich, co przekonująco wskazał Sąd Apelacyjny, a czego tu nie ma potrzeby powtarzać. Trafne są również uwagi zawarte w odpowiedzi prokuratora na kasację, z którymi skarżący się i skazany mieli możliwość zapoznania się, podobnie jak z apelacją prokuratora, wskazującą najpierw na rażącą wręcz dowolność ocen Sądu Okręgowego.

Z przytoczonych względów oddalono kasację jako oczywiście bezzasadną.

a.ł.